

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 6.12.2017
COM(2017) 827 final

2017/0333 (APP)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

o zřízení Evropského měnového fondu

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Od doby, co se v každodenním životě evropských občanů objevily euromince a eurobankovky, již uplynulo takřka šestnáct let. Měnu nyní každý den používá 340 milionů Evropanů v 19 členských státech (dále jen „eurozóna“). Euro je druhou nejčastěji používanou měnou na světě. Euro se jako svoji měnu rozhodlo používat nebo navázat jej na svoji měnu dalších šedesát zemí a území po celém světě, v nichž žije 175 milionů lidí.

Finanční a hospodářská krize, která zasáhla Evropu v roce 2008 a jejíž následky jsou patrné dodnes, sice v eurozóně nezačala, avšak odhalila některé její institucionální nedostatky. V reakci na tuto mimořádnou situaci a bezprostřední výzvy bylo přijato několik nástrojů. Obsahovaly nové finanční ochranné valy, pomoc nejvíce postiženým zemím a posílily koordinaci politiky na úrovni EU. Kromě evropského mechanismu finanční stabilizace (dále jen „EFSM“), který vycházel z nařízení Rady (EU) č. 407/2010, byla většina z těchto nástrojů zřízena bez využití právního rámce Unie. Členské státy poskytly bilaterálně finanční pomoc Řecku a zřídily Evropský nástroj finanční stability („EFSF“). Ještě v roce 2010 dospěla Evropská rada k závěru, že by EFSF, který byl zřízen pouze jako přechodný mechanismus, měl být nahrazen stálým orgánem, a sice Evropským mechanismem stability (dále jen „ESM“). S cílem zabránit dalšímu prohloubení krize byla posílena fiskální a finanční pravidla. Jako rozhodující se též ukázalo opatření měnové politiky Evropské centrální banky.

Po letech slabého či nulového růstu se začíná vyplácet rozhodné úsilí na všech úrovních. Evropa nyní zažívá výrazné oživení. Růst zaznamenávají všechny členské státy; celkový růst EU činí již několik let za sebou přibližně 2 %¹. Ukazatel hospodářského klimatu je v EU a v eurozóně nejvyšší od roku 2000. Nezaměstnanost je na nejnižší úrovni od konce roku 2008. Od zavedení euromincí a eurobankovek v roce 2002 se euro nyní těší nejvyšší veřejné podpoře². Jak ovšem uvedla stávající Komise na začátku svého funkčního období, krize neskončila, dokud přetrvává vysoká nezaměstnanost – ještě v říjnu 2017 bylo v eurozóně bez práce 14,3 milionu lidí.

Z krizových let si bylo třeba vzít ponaučení. Příslušné otázky již byly jasně nastoleny ve zprávě pěti předsedů z června 2015³. Od té doby bylo vykonáno mnohé s cílem „prohloubit“ hospodářskou a měnovou unii (dále též „HMU“) „praxí“. Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik byl posílen jasnějšími pokyny pro eurozónu jako celek a výraznějším zaměřením na sociální aspekty. Zlepšila se správa ekonomických záležitostí a došlo ke zřízení Evropské fiskální rady a vnitrostátních rad pro produktivitu. Technická pomoc členským státům byla posílena vytvořením Útvaru na podporu strukturální reformy. Byly učiněny důležité kroky k dokončení bankovní unie⁴ a unie kapitálových trhů⁵, zejména tím, že bylo souběžně dosaženo pokroku u opatření na snižování a sdílení rizik v bankovníctví. S cílem zvýšit vlastní odpovědnost na všech úrovních byl posílen dialog s vnitrostátními a evropskými politickými činiteli, jakož i se sociálními partnery.

¹ Evropská hospodářská prognóza – podzim 2017; Institutional Paper č. 63.

² Bleskový průzkum Eurobarometr 458, 4. prosince 2017.

³ „Dokončení evropské hospodářské a měnové unie“, zpráva vypracovaná Jeanem-Claudem Junckerem v úzké spolupráci s Donaldem Tuskem, Jeroenem Dijsselbloemem, Mariem Draghim a Martinem Schulzem, 22. června 2015.

⁴ Viz zejména COM(2017) 592 final, 11. října 2017.

⁵ COM(2017) 292 final ze dne 8. června 2017.

V důsledku tohoto úsilí je dnes struktura eurozóny pevnější než dřív, což však neznamená, že je dokončena. Diskusní dokument o prohloubení hospodářské a měnové unie ⁶ a diskusní dokument o budoucnosti financí EU⁷, které předložila Komise v návaznosti na bílou knihu o budoucnosti Evropy⁸, připomínají aktuální stav a nastiňují možnosti dalšího postupu do roku 2025.

Evropa nyní viditelně znovu nabývá na síle. Z hospodářského i politického hlediska se tak nabízí příležitost, přičemž pozitivní vývoj je dalším povzbuzením pro úsilí jednat. Není však na místě oddávat se pocitu uspokojení: musíme jednat, dokud panují dobré podmínky.

Ve svém projevu o stavu Unie ze dne 13. září 2017⁹ představil předseda Juncker svou vizi jednotnější, silnější a demokratičtější Unie a dal jasně najevo, že dokončení evropské hospodářské a měnové unie je zásadní součástí plánu vedoucího ke schůzce vedoucích představitelů v Sibi. Tu svolal předseda Tusk na 9. května 2019 a měla na ní být učiněna významná rozhodnutí o budoucnosti Evropy.

Tento přístup se rovněž odráží v agendě lídrů¹⁰, v níž vedoucí představitelé EU plánují na 15. prosince 2017 eurosummit, na němž má být projednán harmonogram přijímání rozhodnutí týkajících se hospodářské a měnové unie a bankovní unie, jakož i zvláštní schůzku ve dnech 28. a 29. června 2018, jež by měla vyústit v konkrétní rozhodnutí.

Pro dokončení hospodářské a měnové unie má zvlášť velký význam výzva k jednotě, efektivitě a demokratické odpovědnosti z projevu o stavu Unie:

- Jednota: euro je jednotnou měnou EU a to, co je koncipováno pro eurozónu, by mělo být též koncipováno pro členské státy a s členskými státy, u nichž se v budoucnu předpokládá přijetí eura. K tomu, že časem přijmou euro, se s výjimkou Spojeného království a Dánska, právně zavázaly všechny členské státy mimo eurozónu¹¹. Po odchodu Spojeného království z Unie budou navíc ekonomiky eurozóny představovat zhruba 85 % celkového hrubého domácího produktu EU. Politická a hospodářská integrace v EU, která stojí na jednotném trhu, znamená, že budoucnost členských států v eurozóně i mimo ni je navzájem propojena a silná a stabilní eurozóna je zcela zásadní pro její členy i pro EU jako celek.

Vysvětluje se tím, proč je důležité, aby členské státy eurozóny prostřednictvím Evropského měnového fondu (dále jen „EMF“) společně s členskými státy mimo eurozónu, které se účastní bankovní unie, poskytl za rovnocenných podmínek mechanismus jistění pro Jednotný výbor pro řešení krizí (dále jen „SRB“) s cílem umožnit tomuto výboru použít tyto prostředky v případě potřeby na opatření k řešení krizí v bankovní unii.

- Efektivita: Pro silnější hospodářskou a měnovou unii je zapotřebí výraznější správa a řízení a účinnější využívání dostupných zdrojů. Ve stávajícím systému se stále odrážejí různorodá rozhodnutí, která byla přijata v reakci na bezprecedentní krizi. Někdy tato situace vedla ke

⁶ COM(2017) 291, 31. května 2017.

⁷ COM(2017) 358, 28. června 2017.

⁸ COM(2017) 2025, 1. března 2017.

⁹ Projev předsedy Komise Jeana-Clauda Junckera o stavu Unie v roce 2017 ze dne 13. září 2017.

¹⁰ Agenda lídrů: Budování naší společné budoucnosti, schválena Evropskou radou dne 20. října 2017.

¹¹ Je nutno uvést, že z členských států mimo eurozónu svoji měnu na euro od jeho zavedení v roce 1999 navázaly Dánsko a Bulharsko. Na rozdíl od Dánska se Bulharsko neúčastní mechanismu směnných kurzů II, ale lev je na euro navázaný v rámci režimu měnového výboru.

znásobení nástrojů a vysoce komplikovaným pravidlům, z čehož vyplývá složitost a vzniká riziko zdvojování. Správu a řízení i rozhodování by posílily větší synergie, zjednodušení postupů a začlenění mezivládních ujednání do právního rámce EU. Právě z důvodu efektivity lze všechny změny navrhované Komisí jako součást dnešního balíčku provést v rámci stávajících Smluv o EU.

Zkušenosti ukázaly, že společný postup členských států se formuluje obtížně a těžkopádně, jsou-li pravomoci ke koordinaci hospodářské politiky svěřeny Unii. Obecněji lze konstatovat, že paralelní existence orgánů Unie a stálého mezivládního mechanismu (jako např. ESM) vytváří složitou situaci, v níž dochází k roztržičnosti soudní ochrany, dodržování základních práv a demokratické odpovědnosti i k jejich nerovnoměrné realizaci. Navíc rozhodování podle mezivládní metody obvykle vyžaduje složité vnitrostátní postupy a mnohdy se těžko slučuje s rychlostí potřebnou pro zajištění účinného řešení krizí, jak dokládá použití EFSM v červenci 2015 na překlenovací financování podpory Řecku z ESM: změna nařízení EU a rozhodnutí o jeho použití se v praxi ukázaly rychlejší než přijetí řádného rozhodnutí ESM o vyplacení. Platí to i pro uzpůsobení opatření novým podmínkám. Jelikož i malé úpravy vyžadují podpis všech smluvních stran na nejvyšší politické úrovni, může být k jejich realizaci nutné schválení vnitrostátními parlamenty. Tyto postupy jsou časově náročné a mohou bránit přijetí opatření v době, kdy je to potřeba. Naopak právní rámec EU nabízí potenciální škálu metod k úpravě stávajících aktů, jejichž složitost odpovídá závažnosti předmětné problematiky a formě opatření, které má být uzpůsobeno. Při uplatnění rozhodovacího rámce EU by tedy proces úpravy příslušných ustanovení v případě nutnosti probíhal rychleji. Většími synergiemi a zjednodušeným rozhodováním by se posílilo řízení, správa i postupy.

- Demokratická odpovědnost: Dokončení hospodářské a měnové unie znamená i větší politickou odpovědnost a transparentnost ohledně toho, kdo na jednotlivých úrovních rozhoduje o čem a kdy. K tomu je zapotřebí, aby se evropský rozměr rozhodování přiblížil občanům, dostal se do popředí diskusí v jednotlivých členských státech a zajistilo se, že v oblasti dohledu nad řízením správy ekonomických záležitostí EU měly dostatečné pravomoci jak vnitrostátní parlamenty, tak Evropský parlament. To by mělo vést k většímu ztotožnění s kolektivními rozhodnutími a otevřenost ohledně způsobu, jakým jsou tato rozhodnutí přijímána a sdělována. Zvláště to platí pro EMF coby nástupce ESM. Demokratická odpovědnost je klíčovým aspektem diskuse o budoucnosti Evropy. Mechanismus ESM v průběhu let získal velmi významnou úlohu. Jeho přeměnu na EMF by mělo provázet úsilí o zakotvení jeho fungování do silného rámce Unie v oblasti odpovědnosti společně s plnohodnotnou soudní kontrolou. Demokratický dohled by zvýšilo zejména zapojení Evropského parlamentu, ovšem vzhledem k velkému objemu příspěvků členských států do EMF by byla v plném rozsahu zachována úloha vnitrostátních parlamentů.

Na základě všech výše uvedených důvodů je třeba struktury na poskytování podpory finanční stability členským státům eurozóny zasadit do právního rámce Unie a do subjektu Unie vytvořeného k tomuto účelu. Vzhledem k finančním omezením i výzvám, jimž Unie čelí, jakož i k získaným odborným znalostem ESM v této oblasti by nicméně bylo zřízení takového orgánu od bodu nula neúměrně nákladově neefektivní. Z tohoto důvodu by navrhovaný fond EMF měl do svých struktur raději začlenit a vstřebat stávající ESM s jeho současnými cíli, funkcemi a nástroji. Fond EMF, jak jej v současnosti navrhuje Komise, lze zavést v rámci stávajících Smluv. Kromě tohoto úsilí se naskýtá i ideální příležitost vytvořit společné jištění pro výbor SRB. Vytvoření mechanismu jištění pro Jednotný fond pro řešení krizí (dále jen „SRF“) členské státy schválily již v roce 2013 jako doplněk k politické dohodě o nařízení

o jednotném mechanismu pro řešení krizí¹². Společné jištění v krajních případech by všem zúčastněným stranám dodávalo větší důvěru, pokud jde o důvěryhodnost opatření přijímaných SRB, a navýšila by se i finanční kapacita Jednotného fondu pro řešení krizí. Byl by aktivován pouze jako nástroj v krajních případech, kdy by se Jednotný fond pro řešení krizí ukázal jako nedostačující k financování řešení krize dotčené banky nebo bank. Mechanismus jištění by byl v průběhu času fiskálně neutrální, jelikož případné použité prostředky by byly získány zpět od bankovních sektorů v členských státech účastnících se bankovní unie.

Zajištění finanční stability členských států eurozóny je základním principem propojujícím SRB s EMF a s ESM jako jeho předchůdcem, jenž byl vytvořen za účelem zajištění finanční stability eurozóny. Ze současné ustálené provázanosti států a bank vyplývá, že pro finanční stabilitu eurozóny i samotnou jednotnou měnu je zásadní nejen finanční zdraví států, ale i bank systémového významu. O to více je tedy přirozené, že tento návrh poskytne propojení mezi činnostmi SRB a EMF v podobě nástroje, který umožní poskytovat SRB na podporu jeho činností úvěrové linky nebo záruky.

V posledních letech zazněly ohledně dokončení hospodářské a měnové unie mnohé názory. Stanoviska se mohou lišit, nicméně panuje široká shoda na tom, že je třeba dosáhnout pokroku. Velmi významné příspěvky vzešly z Evropského parlamentu¹³ a důležité diskuse se odehrály na úrovni Euroskupiny¹⁴.

Navrhované nařízení o zřízení EMF je jednou z iniciativ oznámených ve sdělení Komise pod názvem „Další kroky k dokončení hospodářské a měnové unie“. V tomto sdělení je uveden přehled důvodů a obsah všech iniciativ předložených Komisí. Dále se v něm připomíná, jak je tento balíček zakomponován do rozsáhlého plánu na dokončení hospodářské a měnové unie do roku 2025, a je v něm stanoven harmonogram opatření na příštích 18 měsíců.

Tento návrh vychází z dobře zavedené struktury Evropského mechanismu stability a zřizuje Evropský měnový fond zakotvený do právního rámce EU. Ten byl ohlášen již ve zprávě pěti předsedů a k jeho vytvoření vyzval i Evropský parlament, který zdůraznil, že Evropský měnový fond musí mít k dispozici odpovídající kapacity pro poskytování a získávání úvěrů a musí mít jasně definovaný mandát¹⁵.

Evropský mechanismus stability byl zřízen v říjnu 2012 v době, kdy vrcholila krize. Tehdejší napjatá situace vedla k hledání mezivládního řešení. Již tehdy však bylo jasné, že toto řešení lze nalézt i v rámci Smluv EU, jak bylo například uvedeno ve sdělení Komise Návrh prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie¹⁶.

V průběhu let sehrál Evropský mechanismus stability rozhodující úlohu při ochraně finanční stability eurozóny. Poskytoval totiž dodatečnou finanční podporu členským státům eurozóny, které se dostaly do potíží. Jeho přeměna v Evropský měnový fond (EMF) dále posílí jeho

¹² Prohlášení ministrů Euroskupiny a Rady pro hospodářské a finanční věci k jištění v rámci jednotného mechanismu pro řešení krizí ze dne 18. prosince 2013.

¹³ Viz zejména usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. února 2017 o i) rozpočtové kapacitě pro eurozónu (2015/2344(INI)), ii) o možném vývoji a změnách současného institucionálního uspořádání Evropské unie (2014/2248(INI)) a iii) o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy (2014/2249(INI)).

¹⁴ Viz zejména zasedání Euroskupiny ze dne 6. listopadu 2017 o fiskální kapacitě a fiskálních pravidlech hospodářské a měnové unie, zasedání Euroskupiny ze dne 9. října 2017 o prohloubení hospodářské a měnové unie – úloze ESM (ecfin.cef.cpe(2017)5598799) nebo Euroskupiny ze dne 10. července 2017 o opatřeních přijatých v návaznosti na prohlubování hospodářské a měnové unie (ecfin.cef.cpe(2017)3980511).

¹⁵ Usnesení Evropského parlamentu ze 16. února 2017 o rozpočtové kapacitě pro eurozónu (2015/2344(INI)).

¹⁶ COM(2012) 777, „Návrh prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie“, 28. listopadu 2012.

institucionální zakotvení. Napomůže vzniku nových synergií v rámci EU, zejména pokud jde o transparentnost, účinnost finančních zdrojů EU a právní přezkum, a členským státům se tak dostane lepší podpory. Pomůže rovněž zlepšit další spolupráci s Komisí a odpovědnost vůči Evropskému parlamentu. Zároveň nebude narušen způsob, jakým jsou vlády jednotlivých států odpovědné vůči svým vlastním parlamentům, a zůstanou zachovány závazky stávajícího Evropského mechanismu stability.

Tato iniciativa má formu návrhu nařízení Rady a podléhá schválení Evropským parlamentem podle článku 352 Smlouvy o fungování Evropské unie. Článek 352 umožňuje integraci Evropského mechanismu stability do rámce Unie, jelikož tato činnost je nezbytná pro finanční stabilitu eurozóny¹⁷ a Smlouvy nestanoví žádný jiný právní základ, aby EU mohla tohoto konkrétního cíle dosáhnout¹⁸. V odstavci 2 uvedeného článku je výslovně stanovena úloha vnitrostátních parlamentů. V minulosti se několik významných rozhodnutí, která připravila cestu směrem k zavedení hospodářské a měnové unie, zakládalo na ustanovení rovnocenném článku 352. Například rozhodnutí týkající se Evropského fondu pro měnovou spolupráci, evropské měnové jednotky a prvních mechanismů na podporu platební bilance byla přijata podle článku 235 Smlouvy o Evropském hospodářském společenství, který je v zásadě předchůdcem článku 352.

Návrh doplňuje předloha, jež by mohla sloužit pro členské státy jako základ pro dosažení vzájemné dohody o převodu finančních prostředků z Evropského mechanismu stability do Evropského měnového fondu. Též stanovuje, že by Evropský měnový fond nahradil ESM a stal se jeho nástupcem, včetně jeho právního postavení se všemi právy a povinnostmi.

Podle dnes předloženého návrhu bude Evropský měnový fond zřízen jako specifický právní subjekt podle práva Unie. Bude nástupcem Evropského mechanismu stability, přičemž jeho stávající finanční a institucionální struktura zůstane v zásadě zachována. To znamená, že Evropský měnový fond bude nadále potřebným členským státům pomáhat zachovat si finanční stabilitu, bude mobilizovat finanční zdroje vydáváním nástrojů kapitálového trhu a bude provádět transakce na peněžním trhu. Členství v něm se nezmění a možnost účasti pro další členské státy zůstane zachována, jakmile přijmou euro.

Vzhledem k tomu, že se Evropský měnový fond stane subjektem Unie, budou zapotřebí určité cílené úpravy stávající struktury Evropského mechanismu stability. Mimo jiné se jedná o to, že Rada bude schvalovat diskreční rozhodnutí přijímaná Evropským měnovým fondem¹⁹.

Dnešní návrh dále doplňuje několik málo nových prvků.

Zprv, Evropský měnový fond bude schopen poskytovat společné jištění pro Jednotný fond pro řešení krizí. Jedná se o zásadní složku druhého pilíře bankovní unie, tzv. jednotný

¹⁷ Nutnost mít subjekt jako Evropský mechanismus stability k zajištění stability eurozóny je založena na faktických skutečnostech a je potvrzena v čl. 136 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, jakož i v 2. bodě odůvodnění Smlouvy o Evropském mechanismu stability, které odkazují na stávající Evropský mechanismus stability jako na „mechanismus stability, který bude aktivován v případech, kdy to bude nezbytné k zajištění stability eurozóny jako celku“.

¹⁸ Evropský soudní dvůr již zvážil možnost, že článek 352 by mohl být použit pro zřízení subjektu Unie, který by byl pověřen poskytováním finanční podpory pro zajištění stability eurozóny. Viz rozsudek ze dne 27. listopadu 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, bod 67.

¹⁹ Tím se zajistí soulad s „Meroniho doktrínou“. Meronihova doktrína odvozená z věcí C-9/56 a 10/56 (Meroni v. Vysoký úřad [1957/1958] Sb. rozh. 133) se týká toho, v jakém rozsahu a za jakých podmínek mohou instituce EU delegovat své úkoly na regulační agentury.

mechanismus pro řešení krizí²⁰. V době, kdy byl jednotný mechanismus pro řešení krizí přijímán, tj. v roce 2013, se členské státy dohodly také na tom, že se vytvoří mechanismus jištění pro Jednotný fond pro řešení krizí. Byl zamýšlen jako nástroj krajního řešení, který by byl aktivován pouze v případě, že by se ukázalo, že okamžitě dostupné zdroje Jednotného fondu pro řešení krizí jsou pro účely kapitálu nebo likvidity nedostatečné. Členské státy se též dohodly, že by tento mechanismus měl být ve střednědobém horizontu z fiskálního hlediska neutrální, aby bylo možné jakékoli potenciální využití tohoto jištění pokrýt z bankovního sektoru v eurozóně.

Nová pravidla EU pro bankovní dohled a řešení krizí, jež byla vypracována v návaznosti na krizi, výrazně snížila pravděpodobnost a možný dopad selhání bank. Společné fiskální jištění je však zapotřebí nadále, aby se zvýšila finanční kapacita Jednotného fondu pro řešení krizí. Toto jištění nastolí důvěru v bankovní systém, jelikož posílí věrohodnost opatření přijímaných Jednotným výborem pro řešení krizí. Ve skutečnosti se tím naopak sníží pravděpodobnost vzniku situací, kdy může být nutné toto jištění uplatnit.

Nyní panuje široký konsensus v tom smyslu, že Evropský mechanismus stability – budoucí Evropský měnový fond – je nejlepší možný prostředek, jak poskytnout toto jištění v podobě úvěrové linky nebo záruk pro Jednotný fond pro řešení krizí. Dnes předložený návrh se touto otázkou zabývá a vymezuje také vhodné rozhodovací postupy, aby se zajistilo, že toto jištění bude možné v případě nutnosti uplatnit rychle. Navrhují se rovněž zvláštní ustanovení pro zohlednění legitimních zájmů členských států, které nejsou členy eurozóny a které se připojily k bankovní unii.

Za druhé, pokud jde o správu, obsahuje návrh možnost rozhodování v konkrétních naléhavých situacích urychlit. Navrhuje se zachovat jednomyslné hlasování u všech zásadních rozhodnutí s finančním dopadem (např. u výzev ke splacení kapitálu). Avšak v případě specifických rozhodnutí o podpoře stability, vyplacení a uplatnění mechanismu jištění se navrhuje posílená kvalifikovaná většina, kdy se vyžaduje 85 % hlasů.

Za třetí, pokud jde o řízení programů finanční pomoci, návrh stanoví větší přímé zapojení EMF společně s Evropskou komisí.

Za čtvrté návrh počítá s možností, že Evropský měnový fond vyvine nové finanční nástroje. Tyto nástroje by postupně mohly doplňovat nebo podporovat jiné finanční nástroje a programy EU. Tyto synergie by mohly být zvláště užitečné v případech, kdy by měl Evropský měnový fond sehrát svou roli při podpoře stabilizační funkce v budoucnu.

Díky těmto změnám se Evropský měnový fond začlení do rámce Unie jako silný subjekt pro řešení krizí a bude plně spolupracovat s ostatními institucemi EU. Rada a Komise si zachovají své pravomoci a odpovědnosti v oblasti hospodářského a fiskálního dohledu a koordinace politik, jak je stanoveno ve Smlouvách EU.

Lze vylepšit i praktickou spolupráci, aby lépe sloužila členským státům, aby se zapojili i účastníci trhu a zamezilo se zdvojování činností. Spolupráce by se mohla prohlubovat i s ohledem na další pokrok směrem k posílení hospodářské a měnové unie.

²⁰ Nařízení (EU) č. 806/2014. Jednotný výbor pro řešení krizí (SRB) je orgán příslušný k řešení krizí velkých a systémových bank v eurozóně a funguje od ledna 2016. Jednotný fond pro řešení krizí (SRF) je financován z příspěvků pocházejících z bankovního sektoru eurozóny. Lze jej využít pro financování nákladů na řešení krizí, pokud jsou splněny všechny podmínky regulačního rámce, včetně rekapitalizace z vnitřních zdrojů ve výši 8 % celkových závazků dotčené banky.

- **Navrhované změny nastavení ESM**

Navrhované nařízení a jeho příloha obsahující statut EMF vychází ze smlouvy o ESM a ze stanov ESM.

Zejména příloha do značné míry odráží znění smlouvy o ESM. Řadu článků smlouvy o ESM ponechává dané nařízení v podstatě beze změn. Jde o články týkající se základního kapitálu, výzev ke splacení kapitálu, jakož i klíče pro stanovení příspěvků (články 8, 9 a 11), článků týkajících se nástrojů pro poskytování podpory finanční stability pro členy EMF (články 14 až 18), cenové politiky (článek 20), výpůjčních operací (článek 21), finančního řízení (článek 25 až 28), interního auditu (článek 33) a dočasné úpravy klíče pro stanovení příspěvků (článek 44).

Návrh se odchyluje od znění stávající smlouvy o ESM ze dvou důvodů: jednak kvůli právnímu souladu s právním rámcem EU a jednak z důvodu omezených změn, jež mají posílit operace a rozhodování EMF.

1) Právní soulad s právním rámcem EU:

Za prvé, navrhované nařízení obsahuje články se změnami, jež jsou nezbytné pro zajištění souladu s právem EU, konkrétně jde o: zřízení EMF (článek 1), nahrazení a právní nástupce ESM (článek 2), zavedení procesu schvalování Radou u rozhodnutí přijatých Radou guvernérů nebo správní radou, pro něž je příznačná politická diskreční pravomoc (článek 3) a související požadavky na zveřejňování (článek 4) a zvláštní ustanovení o odpovědnosti (články 5 a 6) vůči Evropskému parlamentu a vnitrostátním parlamentům. Uvedena jsou též dvě závěrečná ustanovení (články 7 a 8).

Za druhé, příloha navrhovaného nařízení obsahuje statut EMF. Obsahuje změny, jež mají zajistit soulad s právem Unie, např.: určení úvěrové kapacity (článek 8), zásady operací na podporu stability (článek 12), začlenění nástroje k poskytování pomoci pro přímou rekapitalizaci úvěrových institucí (článek 19), postup v souvislosti s rozpočtem EMF (články 29–30), roční účetní závěrka (článek 31), finanční výkazy a výroční zpráva (článek 32), externí audit (článek 34), rada auditorů (článek 35), dohoda o sídle (článek 37), výsady a imunity (článek 38), ustanovení o zaměstnancích (článek 39), profesní tajemství a výměna informací (článek 40), zmocnění ke správě EFSF (článek 42), opatření proti podvodům (článek 45), přístup k dokumentům (článek 46), jazykové požadavky (článek 47).

2) Posílení operací a rozhodování EMF

K dosažení určitých dodatečných cílů se navíc zavádějí změny článků smlouvy o ESM, konkrétně jde o: posílení postupů hlasování (články 5 a 6), postup jmenování generálního ředitele (článek 7), vznik nové funkce na podporu SRB a příslušná změna cílů a zásad (článek 3, 22 až 24), poskytnutí větší flexibility v souvislosti s ujednáními o spolupráci (článek 41).

3) Tabulka rovnocennosti

Následující srovnávací tabulka je přehledem srovnávané struktury smlouvy o ESM na levé straně a navrhovaného nařízení a statutu EMF na pravé straně:

Články smlouvy o ESM	Odpovídající ustanovení navrhovaného nařízení o EMF a statutu EMF (dále jen
----------------------	---

	„statut“)
Článek 1 (zřízení)	Článek 1 navrhovaného nařízení (zřízení EMF)
–	Článek 2 navrhovaného nařízení (nahrazení a nástupce ESM)
–	Článek 3 navrhovaného nařízení (úloha Rady)
–	Článek 4 navrhovaného nařízení (zveřejňování)
–	Článek 5 navrhovaného nařízení (Evropský parlament)
–	Článek 6 navrhovaného nařízení (vnitrostátní parlamenty)
–	Článek 7 navrhovaného nařízení (odkazy na ESM ve stávajících právních předpisech Unie)
–	Článek 1 statutu (právní status EMF)
Článek 2 (členství)	Článek 2 statutu (členství)
Článek 3 (účel)	Článek 3 statutu (cíl a úkoly)
Článek 4 statutu (struktura a pravidla hlasování)	Článek 4 statutu (struktura a pravidla hlasování)
Článek 5 (Rada guvernérů)	Článek 5 statutu (Rada guvernérů)
Článek 6 (správní rada)	Článek 6 statutu (správní rada)
Článek 7 (generální ředitel)	Článek 7 statutu (generální ředitel)
Článek 8 (schválený základní kapitál)	Článek 8 statutu (počáteční schválený základní kapitál)
Článek 9 (výzvy ke splacení kapitálu)	Článek 9 statutu (výzvy ke splacení kapitálu)
Článek 10 (změny schváleného základního kapitálu)	Článek 10 statutu (navýšení kapitálu)
Článek 11 (klíč pro stanovení příspěvků)	Článek 11 statutu (klíč pro stanovení příspěvků)
Článek 12 (zásady)	Článek 12 statutu (zásady operací EMF na podporu stability)
Článek 13 (postup pro poskytnutí stabilizační podpory)	Článek 13 statutu (postup pro poskytnutí stabilizační podpory členům EMF)
Článek 14 statutu (preventivní finanční pomoc ESM)	Článek 14 statutu (preventivní finanční pomoc EMF)
Článek 15 (finanční pomoc pro rekapitalizaci úvěrových institucí člena ESM)	Článek 15 statutu (finanční pomoc pro rekapitalizaci úvěrových institucí člena EMF)
Článek 16 (půjčky od ESM)	Článek 16 statutu (půjčky od EMF)
Článek 17 (nástroj pro podporu na primárním trhu)	Článek 17 statutu (nástroj pro podporu na primárním trhu)
Článek 18 (nástroj pro podporu na sekundárním trhu)	Článek 18 statutu (nástroj pro podporu na sekundárním trhu)
Článek 19 (přezkum seznamu finančních nástrojů)	–
–	Článek 19 statutu (nástroj pro přímou rekapitalizaci úvěrových institucí)
Článek 20 (cenová politika)	Článek 20 statutu (cenová politika)
Článek 21 (výpůjční operace)	Článek 21 statutu (výpůjční operace)
–	Článek 22 statutu (úvěrová linka nebo záruky pro SRB)

–	Článek 23 statutu (pravidla vztahující se na EMF)
–	Článek 24 statutu (pravidla vztahující se na zúčastněné členské státy, jejichž měnou není euro, ve smyslu článku 2 nařízení (EU) č. 1024/2013)
Článek 22 (investiční politika)	Článek 25 statutu (investiční politika)
Článek 23 (dividendová politika)	Článek 26 statutu (dividendová politika)
Článek 24 (rezervní fond a ostatní fondy)	Článek 27 statutu (rezervní fond a ostatní fondy)
Článek 25 (pokrytí ztrát)	Článek 28 statutu (pokrytí ztrát)
Článek 26 (rozpočet)	Článek 29 statutu (rozpočet)
–	Článek 30 statutu (sestavování rozpočtu)
Článek 27 (roční účetní závěrka)	Článek 31 statutu (roční účetní závěrka)
–	Článek 32 statutu (finanční výkazy a výroční zpráva)
Článek 28 (interní audit)	Článek 33 statutu (interní audit)
Článek 29 (externí audit)	Článek 34 statutu (externí audit)
Článek 30 (rada auditorů)	Článek 35 statutu (rada auditorů)
Článek 31 (sídlo)	Článek 36 statutu (sídlo)
–	Článek 37 statutu (dohoda o sídle)
Článek 32 (výsady a imunity)	Článek 38 statutu (výsady a imunity)
Článek 33 (zaměstnanci ESM)	Článek 39 statutu (zaměstnanci EMF)
Článek 34 (profesní tajemství)	Článek 40 statutu (profesní tajemství a výměna informací)
Článek 35 (imunity osobám)	–
Článek 36 (osvobození od daně)	–
Článek 37 (výklad a řešení sporů)	–
Článek 38 (mezinárodní spolupráce)	Článek 41 statutu (spolupráce)
Článek 39 (souvislost s úvěrováním z EFSF)	–
Článek 40 (převod podpor z EFSF)	–
–	Článek 42 statutu (správa EFSF)
Článek 41 (splacení počátečního kapitálu)	Článek 43 statutu (splacení počátečního kapitálu)
Článek 42 (dočasná úprava klíče pro stanovení příspěvků)	Článek 44 statutu (dočasná úprava klíče pro stanovení příspěvků)
Článek 43 (první jmenování)	–
Článek 44 (přistoupení)	–
Článek 45 (přílohy)	–
Článek 46 (vklad)	–
Článek 47 (ratifikace, schválení či přijetí)	–
Článek 48 (vstup v platnost)	Článek 8 navrhovaného nařízení
–	Článek 45 statutu (opatření proti podvodům)
–	Článek 46 statutu (přístup k dokumentům)
–	Článek 47 statutu (jazykové požadavky)

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Návrhem na zřízení EMF by Unie získala subjekt, který bude rozhodným způsobem jednat v zájmu zajištění finanční stability svých členských států. Konkrétněji, v kombinaci se stálým mechanismem pro poskytování střednědobé podpory platební bilance členským státům mimo eurozónu by Unie měla k dispozici celou škálu nástrojů trvalé stabilizace vztahujících se na všechny členské státy a disponovala by značnými finančními zdroji, a to i nad rámec prostředků v rámci EFSM.

Navrhované nařízení o zřízení EMF je i logickým krokem navazujícím na nařízení (EU) č. 472/2013. V uvedeném nařízení Unie uplatnila své pravomoci v oblasti finanční pomoci a s ní spojené koordinace hospodářské politiky a prokázala schopnost stanovit náležitá ujednání, která kombinují demokratickou legitimitu rámce Unie s efektivitou jejich rozhodovacích struktur. Zřízení EMF v rámci Unie je tudíž plně v souladu s minulými politickými iniciativami Unie a doplňuje v tomto ohledu předchozí opatření.

Vytvořením funkce v podobě mechanismu jištění na podporu SRB se navíc doplňují nedávné iniciativy, jež mají zásadně oslabit vazbu mezi financemi členských států a jejich bankovními systémy. Výrazný krok tímto směrem bylo nařízení (EU) č. 806/2014 společně se směrnicí 2014/59/EU, podle nichž byl výbor SRB pověřen koncepcí a prováděním programů řešení krize úvěrových institucí. Nařízení zmocňuje SRB, aby smluvně zajistil finanční mechanismy za účelem zavedení ujednání o financování. V návrhu je tato skutečnost promítnuta a současně je v něm upřesněno, že všechny prostředky, které si SRB vypůjčuje od EMF, musí být v plné výši vráceny z bankovního systému.

V této souvislosti lze též koncipovat budoucí politické iniciativy, například iniciativu týkající se vytvoření stabilizační funkce. Stabilizační funkce je vymezena možností automaticky rychle aktivovat zdroje při splnění předem definovaných kritérií způsobilosti. Dané prostředky by se měly využít k tlumení účinků rozsáhlých asymetrických otřesů. Při zhoršení ekonomické situace by členské státy nejprve využily své automatické stabilizátory a uplatnily diskreční fiskální politiku v souladu s Paktem o stabilitě a růstu. V něm jsou stanoveny dodatečné rezervy a zdůrazněna nutnost vyvíjet za obtížných hospodářských podmínek nižší fiskální úsilí. Pouze v případě, že by tyto rezervy a stabilizátory nebyly při rozsáhlých asymetrických otřesech dostačující, byla by aktivována stabilizační funkce. EMF by mohl provádění této funkce podporovat tím, že by organizoval a dával k dispozici případné nezbytné tržní financování spojené s aktivací této funkce.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem tohoto návrhu je článek 352 Smlouvy o fungování EU. K použití tohoto článku je nutno splnit tři podmínky. Prvními dvěma podmínkami je, aby ve Smlouvách neexistoval žádný zvláštní právní základ a aby opatření spadalo do rámce politik Unie. Evropský soudní dvůr již rozhodl (ve věci Pringle²¹), že pokud jde o ESM, jsou splněny obě podmínky. Nezbytné pravomoci Unie pro zřízení subjektu Unie odpovědného za poskytování finanční podpory s cílem zajistit finanční stabilitu eurozóny nebyly zakotveny do rámce hospodářské politiky Unie, jak je stanovena v hlavě VIII nazvané „Hospodářská a měnová politika“ části III SFEU. Neexistují-li takové pravomoci, článek 352 SFEU umožňuje Radě,

²¹ Rozsudek Soudního dvora, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756. Nejvyšší soud Irsko se dotazoval Soudního dvora, zda bylo členským státům eurozóny bráněno uzavřít mezi sebou smlouvu o ESM kvůli různým ustanovením Smluv, včetně článků 119 až 123 SFEU a článkům 125 až 127 SFEU.

aby přijala na návrh Komise jednomyslně a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu vhodná opatření. Třetí podmínkou je nutnost dosáhnout cíle Smlouvy. Nutnost mít subjekt jako ESM k zajištění finanční stability eurozóny vychází ze skutkových okolností a potvrzuje ji čl. 136 odst. 3 SFEU a druhý bod odůvodnění smlouvy o ESM, které na stávající ESM odkazují jako na „mechanismus stability, který bude aktivován v případech, kdy to bude nezbytné k zajištění stability eurozóny jako celku“. Zřízení EMF je nezbytným příspěvkem k zajištění finanční stability v eurozóně jako celku, v jejích členských státech a v těch členských státech mimo eurozónu, které se účastní bankovní unie na základě dohody o úzké spolupráci s ECB podle nařízení Rady (EU) č. 1024/2013.

Integraci ESM do rámce Unie prostřednictvím nařízení založeného na článku 352 SFEU by se zajistilo plynulé pokračování činností a přímé právní nástupnictví mezi stávajícím ESM a novým subjektem Unie (EMF). Členské státy eurozóny by se zjednodušeným mnohostranným aktem dohodly na tom, že základní kapitál ESM přináleží tomuto subjektu.

Článek 352 SFEU lze též použít k tomu, aby byly ESM svěřeny po jeho začlenění do Unie dodatečné úkoly.

I když se opatření na základě článku 352 SFEU přijímá v Radě (EU-28) jednomyslně, použití takového opatření se může omezit na dílčí skupiny členských států, je-li toto omezení dáno objektivním důvodem. Skutečnost, že ESM jedná pouze za účelem zajištění finanční stability eurozóny, odůvodňuje, že členství v tomto subjektu se omezuje na členské státy eurozóny. V důsledku těchto skutečností by navrhovaný EMF mohl fungovat stejně jako v současnosti ESM, tedy že podpora tohoto subjektu je k dispozici pouze členským státům eurozóny, přičemž vnitřní správní struktura tohoto subjektu se skládá z týchž uvedených členských států. • Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Finanční stabilita hospodářské a měnové unie a členských států, které se účastní bankovní unie, má celounijní rozměr. Vzhledem k silné vzájemné provázanosti mezi členskými státy eurozóny, mohou závažná rizika ohrožující finanční stabilitu těchto členských států ohrozit finanční stabilitu ostatních členských států i eurozóny jako celku.

Navrhované nařízení stanoví rámec pro poskytnutí podpory finanční stability členským státům, jejichž měnou je euro, a rovněž stanoví novou úlohu, která spočívá v poskytování finančních prostředků výboru SRB. Pokud jde o druhou jmenovanou úlohu, EMF bude oprávněn poskytovat výboru SRB úvěrové linky a záruky, které by mohly sloužit jako mechanismus jistění pro Jednotný fond pro řešení krizí.

Členské státy a vnitrostátní orgány nemohou jednostranně řešit rizika ohrožující finanční stabilitu, jimž jsou členské státy vystaveny na finančních trzích fungujících přeshraničně mimo jejich jurisdikci. Členské státy mají navíc potíže i při zmírňování rizik, která se dotýkají jich samotných. Členské státy a vnitrostátní orgány nedokáží samy vyřešit systémová rizika, která představuje jiný členský stát nebo jeho úvěrové instituce pro finanční stabilitu Unie jako celku.

Cílů tohoto nařízení nemohou členské státy jednající samostatně uspokojivě dosáhnout, a tudíž jich z důvodu rozsahu činnosti může být lépe dosaženo na úrovni Unie v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v čl. 5 odst. 3 SFEU.

- **Proporcionalita**

Cílem návrhu je zajistit finanční stabilitu v eurozóně jako celku, v jejích členských státech a v těch členských státech, které se účastní bankovní unie. V návrhu je stanoven efektivní rámec pro

poskytování podpory finanční stability členům EMF a pro poskytování úvěrových linek a záruk na podporu SRB, pokud jde o financování případných opatření k řešení krize realizovaných v členských státech, které se účastní bankovní unie.

V návrhu jsou uvedeny jednotlivé úlohy a odpovědnosti všech správních orgánů EMF a dalších zúčastněných orgánů Unie. Jsou v něm stanoveny finanční nástroje, které má EMF k dispozici pro dosažení svých cílů.

Vytvořením ústředního orgánu v rámci Unie pro poskytování finanční pomoci členským státům tento návrh přispívá k řešení rizik ohrožujících finanční stabilitu eurozóny a jejích členských států a zároveň zachovává fiskální odpovědnost členských států tím, že od člena EMF v roli příjemce požaduje, aby splňoval přísné politické podmínky odpovídající zvolenému nástroji finanční pomoci a nedostatkům, které je třeba řešit. EMF by byl navíc uložen úkol poskytovat finanční podporu výboru SRB. Zapojení EMF přispěje k prolomení negativní cyklické zpětné vazby mezi státy, bankami a reálnou ekonomikou, což má zásadní význam pro hladké fungování hospodářské a měnové unie.

Návrh zároveň nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle EMF, jímž je snižování rizik ohrožujících finanční stabilitu eurozóny a jejích členských států. Na veškerou podporu, kterou EMF poskytne svým členům, se vztahují politické podmínky, které se zaměřují na řešení nedostatků v těchto členských státech s ohledem na rychlé opětovné nastolení zdravé a udržitelné hospodářské a finanční situace a obnovení nebo zlepšení schopnosti daných členských států získávat finance výlučně na finančních trzích.

- **Volba nástroje**

Tento akt má formu nařízení, neboť daný akt v rámci Unie vytváří nový subjekt, který má přispívat k zajištění finanční stability, a musí být závazný v celém rozsahu a přímo použitelný ve všech členských státech.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Základní práva**

EU se zavazuje dodržovat vysokou úroveň ochrany základních práv a je signatářem široké škály úmluv o lidských právech. V této souvislosti by návrh mohl mít přímý dopad na tato práva, jak jsou uvedena v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), která je nedílnou součástí smluv EU, a v Evropské úmluvě o lidských právech (dále jen „EÚLP“).

Toto nařízení dodržuje základní práva a ctí práva, svobody a zásady uznané zejména v Listině, především právo sjednávat, uzavírat a vymáhat kolektivní smlouvy nebo vést kolektivní akce, právo na ochranu osobních údajů a právo na přístup k dokumentům, a mělo by být prováděno v souladu s těmito právy a zásadami. Začleněním stávajícího ESM do rámce Unie se oblast působnosti Listiny odpovídajícím způsobem rozšiřuje.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Neočekává se, že by návrh měl jakékoli rozpočtové důsledky. Základní kapitál EMF bude upsán členskými státy eurozóny. Rozpočet Unie nebude odpovídat za žádné výdaje ani za ztráty EMF. EMF též bude mít samofinancovaný rozpočet.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Část I navrhovaného nařízení (články 1 a 2) stanoví zřízení EMF v rámci Unie. Kromě toho tato část také uvádí ustanovení upravující otázky související s nástupnictvím ESM fondem EMF. Členské státy eurozóny by se měly prostřednictvím jednotlivých závazků nebo zjednodušeným mnohostranným aktem dohodnout na tom, že základní kapitál ESM přináleží tomuto subjektu. Jak je uvedeno dále ve statutu, schválený základní kapitál EMF by zůstal ve srovnání s kapitálem ESM nezměněn.

Část II navrhovaného nařízení (články 3 až 6) uvádí, jaká je úloha Rady, a to z právních důvodů a s cílem respektovat judikaturu Soudního dvora Evropské unie ve věci Meroni. Rada by měla schvalovat diskreční rozhodnutí přijatá Radou guvernérů a správní radou. Uvádí rovněž ustanovení týkající se odpovědnosti EMF vůči Evropskému parlamentu, Radě a Komisi. Ve smlouvě o ESM taková ustanovení pro ESM v současnosti nejsou. EMF by měl mít povinnost předkládat výše uvedeným orgánům Unie výroční zprávu společně se svou roční účetní závěrkou a svými finančními výkazy. Generální ředitel může být Parlamentem pozván nebo může o pozvání požádat. EMF by měl též reagovat na otázky Parlamentu k ústnímu a písemnému zodpovězení. Vzhledem k citlivé a důvěrné povaze jednání ohledně plnění úkolů EMF by měla být dána možnost pořádat důvěrná ústní jednání, jako je tomu v případě SRB a jednotného mechanismu dohledu. Oproti současnému stavu na základě smlouvy o ESM je v nařízení navíc výslovněji stanovena kontrolní úloha vnitrostátních parlamentů. Tato úloha je opodstatněna dopadem rozhodnutí EMF na zájmové skupiny v členských státech EMF.

Část III navrhovaného nařízení (články 7 a 8) upravuje odkazy na ESM v právních předpisech Unie, jakož i vstup navrhovaného nařízení v platnost.

Část I statutu EMF (články 1 až 3) v příloze tohoto navrhovaného nařízení se týká právního statusu EMF. EMF je subjektem Unie a má právní subjektivitu. Kromě toho je učiněn odkaz na členství v EMF (článek 2). EMF sestává z členských států eurozóny. Toto členství odpovídá stávajícímu členství v ESM. Navíc je uvedeno ustanovení, které se týká cílů a úkolů EMF. Stejně jako v případě struktury ESM by i EMF poskytoval podporu finanční stability pro své členy (členské státy eurozóny). Kromě jediného stávajícího poslání ESM by byl EMF svěřen nový úkol, jímž je poskytování úvěrových linek nebo záruk na podporu SRB jako mechanismu jistění pro SRF. Mohl by sloužit jako veřejný finanční mechanismus (mechanismus jistění) ve smyslu článku 74 nařízení č. 806/2014.

Část II statutu EMF (články 4 až 7) v příloze tohoto navrhovaného nařízení se týká organizace a rozhodovacích postupů, včetně použitelných pravidel hlasování pro EMF. Podobně jako ESM bude mít EMF Radu guvernérů, správní radu a generálního ředitele, jemuž by byla nápomocna řídící rada. Kategorie pravidel hlasování zakotvené ve smlouvě o ESM zůstanou u EMF tytéž. Měly by se rozlišovat čtyři typy pravidel hlasování: i) jednomyslnost; ii) posílená kvalifikovaná většina (85 %), iii) kvalifikovaná většina (80 %) a iv) prostá většina. Podobně jako v případě pravidel ze smlouvy o ESM byla jednomyslnost ponechána u rozhodnutí, která mají významný přímý finanční dopad na členské státy (např. rozhodnutí o úvěrové kapacitě, o výzvách ke splacení kapitálu, jež nejsou naléhavě zapotřebí). Nicméně v případě rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory nebo vyplacení prostředků členům EMF došlo k posunu od vzájemné dohody k posílené kvalifikované většině (85%). Navíc oproti stávajícímu postupu byla při jmenování generálního ředitele Evropskému parlamentu svěřena poradní úloha. Zavedena byla i další upřesnění vyplývající ze stanov ESM týkajících se úlohy generálního

ředitele a řídící rady ESM. Část II rovněž stanoví pravidla pro odměňování členů Rady guvernérů, správní rady a jejich zástupců.

Část III statutu EMF (články 8 až 11) v příloze tohoto navrhovaného nařízení se týká schváleného základního kapitálu EMF a úvěrové kapacity. Ve srovnání se stávající situací ESM by měly být úvěrová kapacita a schválený základní kapitál EMF zachovány v plném rozsahu. Ponechána je stávající možnost změnit základní kapitál a úvěrovou kapacitu.

V části IV statutu EMF (články 12 až 21) v příloze tohoto navrhovaného nařízení jsou stanoveny zásady operací EMF na podporu stability, postup pro poskytnutí stabilizační podpory členům EMF a související finanční nástroje, které má EMF k dispozici. Jsou to stejné zásady a postupy, jako jsou stanoveny ve smlouvě o ESM s výjimkou toho, že EMF se bude podílet na vyjednávání a podpisu memoranda o porozumění, které doprovází operaci na podporu finanční stability. V této části je zakotven i výslovný odkaz na článek 152 SFEU a Listinu základních práv, který potvrzuje, že nařízení v souvislosti s poskytováním podpory finanční stability členům EMF neomezuje právo na kolektivní vyjednávání a kolektivní akce. Kromě nástrojů stanovených již ve smlouvě o ESM na podporu finanční stability členům eurozóny je do této části nařízení zařazen i nástroj pro přímou rekapitalizaci úvěrových institucí. Tento nástroj byl vytvořen až po vstupu smlouvy o ESM v platnost, a to na základě zmocňujícího ustanovení stanoveného v jejím článku 19.

Část V statutu (články 22 až 24) v příloze tohoto navrhovaného nařízení se týká poskytnutí mechanismu jištění fondem EMF a členskými státy mimo eurozónu, které se účastní bankovní unie. Poskytnutí úvěrových linek a záruk pro SRB by bylo oproti stávajícím cílům a úkolům ESM pro EMF zcela novou funkcí. Na souhrnnou částku zbývajících závazků mechanismu jištění pro SRF se vztahuje strop ve výši 60 miliard EUR. Tento strop lze navýšit. Rada guvernérů se souhlasem členských států mimo eurozónu účastnících se bankovní unie by měla přijmout finanční podmínky této podpory pro SRB. V zájmu rychlé dostupnosti této podpory by generální ředitel měl mít pravomoc rozhodnout o čerpání úvěrové linky nebo poskytnutí záruk za závazky SRB. V případech, kdy je podpora požadována v souvislosti s programem řešení krize, může SRB požádat o podporu před přijetím programu řešení krize.

Část VI statutu EMF (články 25 až 28) v příloze tohoto navrhovaného nařízení se zabývá finančním řízením EMF. Tato ustanovení odrážejí ustanovení smlouvy o ESM.

Část VII statutu EMF (články 29 až 35) v příloze tohoto navrhovaného nařízení se týká finančních ustanovení EMF. Tato pravidla odrážejí pravidla ze smlouvy o ESM a ze stanov ESM. Zabývají se rozpočtem EMF a jeho sestavováním, roční účetní závěrkou, finančními výkazy a výroční zprávou, funkcí interního a externího auditu a úlohou rady auditorů.

Část VIII statutu EMF (články 36 až 41) v příloze tohoto navrhovaného nařízení uvádí několik ustanovení týkajících se sídla EMF a možnosti sjednat dohodu o sídle. EMF navíc požívá výsady a imunity stanovené v Protokolu č. 7. Z právních důvodů nelze zachovat stávající systém výsad a imunit stanovený ve smlouvě o ESM. Část VIII se rovněž zabývá pravidly týkajícími se zaměstnanců EMF. Do návrhu bylo také nutné zařadit pravidla týkající se důvěrnosti a výměny informací. Tato pravidla, jež se liší co do své povahy, lze rovněž nalézt ve stanovách ESM.

Část IX statutu EMF (články 42 až 44) v příloze tohoto navrhovaného nařízení uvádí přechodná ustanovení, která se týkají splacení příspěvku nových členů EMF do schváleného základního kapitálu. Toto ustanovení odpovídá ustanovení, které je uvedeno pro členy ESM

ve smlouvě o ESM, ovšem s tím, že článek v tomto nařízení se vztahuje pouze na nové členy EMF, kterými by stali až poté, co v budoucnu přijmou euro. Rovněž pravidlo týkající se dočasné úpravy klíče pro stanovení příspěvků uvedené ve smlouvě o ESM zůstane v rámci EMF beze změn.

Část X statutu EMF (články 45 až 47) v příloze tohoto navrhovaného nařízení obsahuje několik ustanovení týkajících se transparentnosti. Stanovena jsou pravidla zabývající se opatřeními proti podvodům, přístupem k dokumentům a jazykovými požadavky.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY**o zřízení Evropského měnového fondu**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 352 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky²²,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Bezprecedentní finanční a hospodářská krize, jež od roku 2007 postihla svět i Unii, vážně ohrozila finanční stabilitu a poškodila hospodářský růst, což vedlo k výraznému zhoršení schodku veřejných financí a dluhové pozice některých členských států, takže řada z nich musela vyhledat finanční pomoc v rámci Unie i mimo něj.
- (2) Tato krize ukázala, že Unie neměla dostatečně silné nástroje k tomu, aby mohla rychle a rozhodně reagovat na problémy v oblasti finanční stability. Tyto nástroje jsou zásadní pro stabilitu eurozóny, jejích členských států, jejích občanů a jiných hospodářských subjektů a mají prvořadý význam pro posílení důvěry v jednotnou měnu.
- (3) V reakci na mimořádnou situaci, kdy u několika členských států došlo k výraznému zhoršení úvěrových podmínek nad rámec toho, co lze vysvětlit základními ekonomickými veličinami, a tím k ohrožení finanční stability Unie, byla přijata řada opatření, též mimo rámec Unie.
- (4) Za prvé byl v roce 2010 zřízen evropský mechanismus finanční stabilizace (EFSM), jehož prostřednictvím mohla Unie poskytovat členským státům finanční pomoc. Tento mechanismus umožnil Unii koordinovaně, rychle a aktivně reagovat na náhlé obtíže v určitém členském státě, avšak s omezenou finanční kapacitou a pouze dočasně.
- (5) Za druhé členské státy, jejichž měnou je euro, mezi sebou v roce 2010 zřídily také Evropský nástroj finanční stability (EFSF), a to na přechodnou dobu. EFSF poskytl finanční pomoc Irsku, Portugalsku a Řecku. Tuto pomoc EFSF financoval prostřednictvím emise dluhopisů a jiných dluhových nástrojů na kapitálových trzích. EFSF žádnou další finanční pomoc neposkytuje, neboť tento úkol v současné době plní pouze Evropský mechanismus stability (ESM).

²² Úř. věst. C , , s. .

- (6) Za třetí se Evropská rada dne 17. prosince 2010 shodla na tom, že je nutné, aby členské státy, jejichž měnou je euro, zavedly stálý mechanismus stability pro poskytování případné nové finanční podpory, který nahradí EFSF.
- (7) ESM byl zřízen jako mezinárodní finanční instituce Smlouvou o zřízení Evropského mechanismu stability ze dne 2. února 2012, uzavřenou mimo rámec Unie. ESM převzal úkol EFSF poskytovat finanční pomoc členským státům, jejichž měnou je euro, a začal fungovat v říjnu 2012.
- (8) V průběhu let sehrál ESM rozhodující roli v rámci snah o zachování finanční stability v eurozóně. Poskytoval totiž dodatečnou finanční podporu členským státům eurozóny v potížích. Jeho přeměna v Evropský měnový fond (EMF) dále posílí jeho institucionální zakotvení. Napomůže vzniku nových synergií v rámci EU, zejména pokud jde o transparentnost, účinnost finančních zdrojů EU a právní přezkum, a členským státům se tak dostane lepší podpory. Pomůže rovněž zlepšit další spolupráci s Komisí a odpovědnost vůči Evropskému parlamentu. Tím nebude ovlivněn způsob, jakým národní vlády odpovídají vlastním vnitrostátním parlamentům, a budou zachovány závazky vůči ESM.
- (9) Začlenění ESM do rámce Unie prostřednictvím zřízení EMF rovněž přispívá k větší transparentnosti a odpovědnosti v rámci hospodářské a měnové unie (HMU). V době, kdy krize vrcholila, byla přijata rozhodnutí dalekosáhlého významu pro členské státy, jejichž měnou je euro, a pro občany těchto zemí. Začlenění ESM do rámce Unie je odůvodněno klíčovou úlohou, kterou ESM sehrál při zajišťování finanční stability v rámci přísné podmíněnosti, a jeho cílem je zajistit intenzivnější dialog, vzájemnou důvěru a větší demokratickou odpovědnost a legitimitu rozhodovacích procesů Unie. EMF by proto měl být odpovědný Evropskému parlamentu a Radě.
- (10) Pro posílení demokratické kontroly ze strany Evropského parlamentu by měl EMF každoročně podávat zprávu o plnění svých úkolů. Parlament by měl mít právo klást otázky k ústnímu a písemnému zodpovězení a pořádat slyšení. Vzhledem k citlivé povaze činnosti EMF a jejímu dopadu na finanční trhy by mělo být možné, aby Parlament pořádal důvěrná ústní jednání s generálním ředitelem EMF o pokroku dosaženém v souvislosti s procesem poskytování či provádění podpory finanční stability pro člena EMF, jakož i ohledně poskytování finanční podpory Jednotnému výboru pro řešení krizí (SRB).
- (11) Z důvodů transparentnosti a demokratické kontroly by vnitrostátní parlamenty měly mít práva získávat informace o činnosti EMF a navazovat s ním dialog. Vnitrostátní parlament člena EMF by měl mít možnost vyzvat generálního ředitele, aby se zúčastnil diskuse o pokroku dosaženém při provádění operací na podporu finanční stability, a to s ohledem na dopad takového opatření na dotčeného člena EMF. Takováto výměna názorů by mohla pomoci podpořit porozumění mezi EMF a dotčeným členem EMF.
- (12) Smlouva o EU a Smlouva o fungování EU neposkytly nezbytné pravomoci v podobě konkrétního právního základu, aby byl vytvořen stálý subjekt Unie odpovědný za poskytování finanční podpory s cílem zajistit finanční stabilitu eurozóny a členských států, jejichž měnou není euro, ale které se účastní bankovní unie.
- (13) Vzhledem k neexistenci tohoto konkrétního právního základu může Rada se souhlasem Evropského parlamentu zřídit EMF jakožto opatření, které je nezbytné k dosažení jednoho z cílů stanovených ve Smlouvách, ve smyslu článku 352 Smlouvy o fungování EU.

- (14) Vzhledem k silné vzájemné provázanosti mezi členskými státy, jejichž měnou je euro, by závažná rizika pro finanční stabilitu těchto členských států mohla ohrozit finanční stabilitu eurozóny jako celku. Proto by EMF měl poskytovat podporu finanční stability pro členské státy, jejichž měnou je euro, v případě, že je nezbytné chránit finanční stabilitu eurozóny nebo jejich členských států.
- (15) Proto je nutné opatření Unie, aby bylo dosaženo cílů vytvořit hospodářskou a měnovou unii, jejíž měnou je euro, v souladu s čl. 3 odst. 4 Smlouvy o EU a zabezpečit udržitelný rozvoj Evropy, založený na vyváženém hospodářském růstu a na cenové stabilitě, vysoce konkurenceschopném sociálně tržním hospodářství směřujícím k plné zaměstnanosti a společenskému pokroku, v souladu s čl. 3 odst. 3 Smlouvy o EU. Konkrétněji má zajištění finanční stability eurozóny, členských států, jejichž měnou je euro, a členských států, jejichž měnou není euro, ale které se účastní bankovní unie, za cíl dosažení hlubší, spravedlivější a odolnější hospodářské a měnové unie.
- (16) Jelikož cílů tohoto nařízení nemohou uspokojivě dosáhnout členské státy jednající samostatně, ale může jich tudíž vzhledem k rozsahu činnosti být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU.
- (17) EMF by měl být zřízen v souladu s právem Unie jako právní subjekt Unie.
- (18) EMF by se měl řídit tímto nařízením a statutem EMF, který tvoří jeho nedílnou součást. Statut EMF by měl obsahovat příslušná ustanovení o právním statusu, členství, cílech a úkolech EMF, jeho organizaci a vnitřních rozhodovacích procesech, úvěrové kapacitě a kapitálu EMF, pravidlech, jimiž se řídí poskytování stabilizační podpory pro členské státy, jejichž měnou je euro, a podpory EMF pro výbor SRB, pravidlech týkajících se finančních ustanovení a finančního řízení EMF, a dále přechodná ustanovení, jimiž se řídí splácení počátečního kapitálu nových členů EMF, pravidla pro dočasnou úpravu klíče pro stanovení příspěvků do EMF a řadu obecných ustanovení.
- (19) Aby se zajistilo bezproblémové pokračování činnosti a potřebná právní jistota, měl by EMF nahradit ESM a stát se nástupcem tohoto mechanismu v jeho právním postavení, včetně všech jeho práv a povinností.
- (20) Skutečnost, že EMF se stane nástupcem ESM, nevytváří žádné nové finanční závazky pro členské státy, jejichž měnou je euro, pokud jde o jejich příspěvek ke schválenému základnímu kapitálu EMF, který již upsaly.
- (21) Vzhledem k právní povaze ESM jakožto mezinárodní finanční instituce založené na mezinárodní dohodě mezi členskými státy, jejichž měnou je euro, by Rada guvernérů, jež je nejvyšším rozhodovacím orgánem ESM zastupujícím smluvní strany smlouvy o ESM, měla předem vydat svůj souhlas s tímto nástupnictvím a s převedením upsaného základního kapitálu. Proces nástupnictví by měl být dokončen v den, kdy toto nařízení vstoupí v platnost a bude vydán souhlas ESM, podle toho, co nastane později.
- (22) Všechny členské státy, jejichž měnou je euro a které jsou v současné době smluvními stranami smlouvy o ESM, by měly být v době vstupu tohoto nařízení v platnost členy EMF. V důsledku přijetí eura by se členský stát měl stát členem EMF s plnými právy a povinnostmi, jež jsou v souladu s právy a povinnostmi stávajících členů EMF.
- (23) Práva nového člena EMF podle tohoto nařízení, včetně práv hlasovacích, by měla být podmíněna upsáním jeho příspěvku ke schválenému základnímu kapitálu.

- (24) Měla by být zakotvena přechodná pravidla podobná těm, jež jsou stanovena ve smlouvě o ESM, pokud jde o nové členy EMF, kteří přijmou euro po vstupu tohoto nařízení v platnost. Mělo by být možné, aby tito členové EMF spláceli svůj příspěvek ke kapitálu EMF ve splátkách. Na ty nové členy EMF, jejichž HDP na obyvatele je v roce předcházejícím jejich vstupu do EMF nižší než 75 procent HDP Unie na obyvatele, by se měla vztahovat dočasná úprava klíče pro stanovení příspěvků ke splácení kapitálu EMF. V takovém případě by se dočasná úprava měla používat po dobu dvanácti let.
- (25) Podpora stability poskytovaná fondem EMF by měla podléhat přísným politickým podmínkám. Tyto podmínky by měly být přiměřené zvolenému nástroji finanční pomoci.
- (26) Politické podmínky spojené s finanční pomocí by měly být stanoveny v memorandu o porozumění a měly by být plně v souladu s veškerými opatřeními na koordinaci hospodářských politik přijatými na základě Smlouvy o fungování EU. Informace pro vyjednávání memoranda o porozumění a vodítko pro následná opatření a monitorování jeho provádění by mělo poskytnout posouzení sociálních dopadů.
- (27) V reakci na krizi byly vytvořeny jednotný mechanismus dohledu zřízený nařízením Rady (EU) č. 1024/2013²³ a jednotný mechanismus pro řešení krizí zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 806/2014²⁴, které představují kroky směřující k bankovní unii a vztahují se na členské státy, jejichž měnou je euro, a na ty členské státy, jejichž měnou není euro, ale které se rozhodnou účastnit jednotného mechanismu dohledu (dále jen „zúčastněné členské státy“) v souladu s článkem 7 nařízení (EU) č. 1024/2013, čímž podléhají dohledové pravomoci ECB a pravomoci výboru SRB k řešení krize, pokud jde o jejich úvěrové instituce.
- (28) Základem pro vytvoření bankovní unie je dohled a řešení krizí na úrovni Unie. EMF by tudíž měl poskytovat finanční podporu pro výbor SRB, ústřední orgán příslušný k řešení krize zřízený nařízením č. 806/2014, a to prostřednictvím úvěrových linek nebo záruk na úkoly, které SRB vykonává či bude vykonávat ve vztahu k úvěrovým institucím v rámci bankovní unie.
- (29) V rámci vytvoření jednotného mechanismu pro řešení krizí byl zřízen Jednotný fond pro řešení krizí. Je financován z příspěvků bank získávaných na vnitrostátní úrovni a shromažďovaných na úrovni Unie. Podle článku 74 nařízení č. 806/2014 může SRB pro Jednotný fond pro řešení krizí smluvně zajistit veřejné finanční mechanismy, které zajistí dodatečné finanční prostředky k použití v případě, že příspěvky předem a následné příspěvky nestačí k tomu, aby fond dostal svým závazkům.
- (30) EMF by měl mít dostatečné finanční prostředky, aby mohl účinně vykonávat své povinnosti. Vzhledem k tomu, že vlastní zdroje Unie jsou omezené, by nezbytné prostředky měli poskytovat členové EMF výměnou za práva stanovená v tomto nařízení. To by se mělo odrazit ve vhodných mechanismech řízení a hlasovacích pravidlech, která zajistí dostatečný dohled členů nad využíváním finančních prostředků, jež poskytují.

²³ Nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi (Úř. věst. L 287, 29.10.2013, s. 63).

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 806/2014 ze dne 15. července 2014, kterým se stanoví jednotná pravidla a jednotný postup pro řešení krize úvěrových institucí a některých investičních podniků v rámci jednotného mechanismu pro řešení krizí a Jednotného fondu pro řešení krizí a mění nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 225, 30.7.2014, s. 1).

- (31) Vzhledem ke zvláštní finanční struktuře EMF by hlasovací práva každého člena EMF měla odrážet váhu jeho finančního příspěvku do EMF. Rozhodování v rámci správních orgánů EMF by tedy mělo probíhat v souladu s pravidly hlasování, která by vycházela z již existujících pravidel ve smlouvě o EMS, aby se v co největší míře zajistila kontinuita stávajících hlasovacích postupů.
- (32) Pokud se členské státy, jejichž měnou není euro, účastní bankovní unie, jejich zástupci by se měli účastnit zasedání Rady guvernérů při veškerých jednáních, která se týkají použití úvěrových linek nebo záruk na podporu SRB.
- (33) Rada guvernérů a správní rada by měly mít možnost, jestliže to považují za nezbytné nebo vhodné, zřizovat stálé nebo *ad hoc* výbory či pomocné orgány, které budou těmto radám nebo generálnímu řediteli poskytovat poradenství či jinou pomoc při plnění jejich povinností. Pravidla pro jejich úkoly, složení a fungování by měla být určena interně. Tyto výbory či pomocné orgány by neměly mít žádné rozhodovací pravomoci.
- (34) Podle ustálené judikatury by se rozhodnutí přijatá v rámci EMF, která se týkají hospodářské politiky a zahrnují značnou míru vlastního uvážení, měla přijímat pouze se souhlasem orgánů Unie a na jejich odpovědnost. V souladu s pravomocemi zakotvenými ve Smlouvách, pokud jde o koordinaci hospodářských politik členských států, a s dalšími akty sekundárního práva Unie by měla být pravomoc schvalovat taková rozhodnutí podle článku 291 Smlouvy o fungování EU svěřena Radě.
- (35) Pokud jde o nástroje, jejichž cílem je poskytování stabilizační podpory členům EMF, přijímá se toto nařízení na základě článku 352 Smlouvy o fungování EU jako nezbytné opatření doplňující pravomoci stanovené v ustanoveních Smlouvy týkajících se členských států, jejichž měnou je euro (články 136 až 138 Smlouvy o fungování EU). Podle těchto ustanovení se v případě opatření Rady hlasování účastní pouze členové zastupující členské státy, jejichž měnou je euro. Co se týče těchto nástrojů, toto nařízení se týká výhradně využití zdrojů poskytnutých členskými státy, jejichž měnou je euro, a to pouze ve prospěch těchto členských států s cílem zajistit stabilitu v eurozóně. V důsledku toho by v případě rozhodnutí Rady o schválení aktů uvedených v předchozím bodě odůvodnění měl být výkon hlasovacích práv členských států mimo eurozónu pozastaven a hlasování by se měly účastnit pouze členové Rady zastupující členské státy, jejichž měnou je euro.
- (36) Měl by být stanoven nouzový postup, aby Rada mohla schválit rozhodnutí správních orgánů EMF nebo proti nim vyslovit námitku, jestliže je zapotřebí členům EMF naléhavě poskytnout podporu finanční stability. V takovém případě by předseda Rady guvernérů měl mít možnost požádat Radu, aby rozhodnutí schválila nebo proti němu vznesla námitku do 24 hodin od předání rozhodnutí. Tento nouzový postup by se mohl používat pro schvalování finančních podmínek a smluv o finanční pomoci týkajících se podpory pro SRB prostřednictvím úvěrových linek nebo záruk EMF.
- (37) Rada guvernérů by měla být oprávněna přijmout jednací řád, kterým se budou řídit praktické aspekty činnosti EMF. Tento jednací řád by měl nahradit stanovy ESM a jednací řád Rady guvernérů a správní rady.
- (38) Úvěrová kapacita EMF by měla být nejméně 500 miliard EUR. Tato částka odpovídá stávající úvěrové kapacitě ESM. Rada guvernérů by měla být schopna úvěrovou kapacitu zvýšit, pokud takovouto změnu považuje za vhodnou k tomu, aby EMF mohl plnit své cíle a související úkoly. Vzhledem k tomu, že takovéto rozhodnutí má významný finanční dopad na členy EMF, mělo by být přijato jednomyslně Radou

guvernérů. V řádně odůvodněných výjimečných případech může Rada guvernérů úvěrovou kapacitu též prozatímně snížit, je-li to nutné k zajištění schopnosti EMF plnit své funkce.

- (39) Při vzniku by měl počáteční schválený základní kapitál EMF odpovídat schválenému základnímu kapitálu ESM. Jedinými upisovateli schváleného základního kapitálu EMF by měly být členské státy, jejichž měnou je euro, přičemž tento kapitál by měl činit 704 798,7 milionu EUR, které budou rozděleny rovným dílem. Odpovědnost členů EMF by měla být omezena hodnotou jejich podílu na schváleném základním kapitálu. Členové EMF by neměli odpovídat za závazky EMF. Rozpočet Unie by neměl odpovídat za výdaje ani za ztráty EMF.
- (40) Rada guvernérů by měla být schopna počáteční schválený základní kapitál zvýšit, pokud toto zvýšení považuje za vhodné k tomu, aby EMF mohl plnit své cíle a související úkoly. Výsledný kapitál a podíly jednotlivých členů EMF by měly být zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (41) Podobně jako ESM by měl EMF svým členům poskytovat stabilizační podporu v případě, že je jejich obvyklý přístup k tržnímu financování narušen nebo hrozí, že bude narušen.
- (42) EMF by měl být zapojen do procesu jednání o memorandu o porozumění a jeho podpisu, a to vzhledem k významu podmíněnosti spojené s finanční pomocí, jež pomáhá zajistit splacení finanční pomoci EMF.
- (43) EMF by rovněž měl mít k dispozici spektrum finančních nástrojů, které jsou v současné době k dispozici ESM, včetně možnosti poskytovat preventivní finanční pomoc, finanční pomoc na rekapitalizaci úvěrových institucí člena EMF a přímou rekapitalizaci úvěrových institucí člena EMF, poskytování půjček a nákupu dluhopisů člena EMF na primárním a sekundárním trhu.
- (44) Cílem podpory finanční stability ve formě preventivní finanční pomoci je podporovat náležitě politiky a předcházet krizovým situacím tím, že členům EMF umožní přístup k pomoci z EMF dříve, než značnou míru výrazné obtíže při získávání finančních prostředků na kapitálových trzích. Preventivní finanční pomoc má za cíl pomáhat členům EMF, jejichž hospodářské podmínky jsou stále dobré, aby si zachovaly nepřetržitý přístup k tržnímu financování tím, že se posílí důvěryhodnost jejich makroekonomických výsledků a současně se zajistí odpovídající záchranná síť.
- (45) Finanční pomoc členům EMF ve formě půjčky na rekapitalizaci úvěrových institucí v roli příjemců by měla řešit případy, kdy se finanční nebo hospodářské obtíže týkají finančního sektoru a nesouvisí přímo s fiskální či strukturální politikou. Finanční pomoc za účelem rekapitalizace finančních institucí by tudíž měla být poskytována členům EMF mimo rámec makroekonomického ozdravného programu.
- (46) Cílem nástroje přímé rekapitalizace úvěrových institucí je zachovat finanční stabilitu eurozóny jako celku a jejích členských států tím, že řeší specifické případy, kdy se člen EMF potýká se závažnými obtížemi ve svém finančním sektoru, které nelze napravit, aniž by byla výrazně ohrožena udržitelnost jeho veřejných financí kvůli značnému riziku šíření nákazy z finančního sektoru na veřejné finance. Využití tohoto nástroje by bylo možné zvážit také v případě, že jiné možnosti by vedly k ohrožení nepřetržitého přístupu člena EMF na trh. Pokud není možné využít na rekapitalizaci finančních institucí nástroje v podobě půjčky od EMF, má tato finanční pomoc za cíl napomoci odstranění rizika přenosu nákazy z finančního sektoru na veřejné finance.

tím, že umožní přímou rekapitalizaci institucí a tím sníží riziko bludného kruhu mezi ohroženým finančním sektorem a zhoršující se úvěruschopností státu.

- (47) Měla by existovat podpora finanční stability ve formě půjček s cílem pomoci členům EMF, kteří mají značnou potřebu financování, ale do velké míry ztratily přístup k tržnímu financování, buď protože nemohou najít věřitele, nebo protože věřitelé jsou ochotni poskytovat financování pouze za nepřiměřeně vysoké ceny, které by měly nepříznivý dopad na udržitelnost veřejných financí.
- (48) Stejně jako v případě půjček z ESM by i budoucí půjčky od EMF a nesplacené půjčky z ESM měly mít status přednostního věřitele, podobně jako půjčky od Mezinárodního měnového fondu (MMF). Měly by však být na druhém místě za půjčkami od MMF. Tento status by měl nabýt účinnosti datem vstupu tohoto nařízení v platnost.
- (49) Aby si členové EMF zachovali nebo znovu získali přístup na trh, měl by EMF být schopen provádět nákupy na primárním trhu s dluhopisy a jinými dluhovými cennými papíry vydanými členy EMF v rámci nástroje pro podporu na primárním trhu vedle běžných půjček v rámci makroekonomického ozdravného programu nebo čerpání finančních prostředků v rámci nástroje preventivní finanční pomoci.
- (50) EMF by měl mít možnost nakupovat dluhopisy člena EMF na sekundárním trhu. Nástroj pro podporu na sekundárním trhu by se měl zaměřit na podporu řádného fungování trhů s veřejným dluhem členů EMF za výjimečných okolností, kdy nedostatečná likvidita trhu ohrožuje finanční stabilitu a existuje riziko, že státní úrokové sazby vzrostou na neudržitelnou úroveň a bankovní systém daného člena EMF bude mít problémy s refinancováním. Intervence EMF na sekundárním trhu by měla umožnit tvorbu trhu, která by zajistila určitou tržní likviditu dluhu a pobídla by investory k další účasti na financování členů EMF.
- (51) Členské státy, jejichž měnou je euro, by měly podpořit rovnocenný věřitelský status EMF a jiných členských států, které poskytnou dvoustranné půjčky v koordinaci s EMF.
- (52) Tímto nařízením by neměl být dotčen závazek dohodnutý mezi smluvními stranami Smlouvy o zřízení ESM podle čl. 12 odst. 3 uvedené smlouvy, totiž že do všech nových státních dluhopisů členských států eurozóny se splatností delší než jeden rok musí být začleněny doložky o společném postupu věřitelů, a to způsobem, který zajistí, že jejich právní dopad bude shodný.
- (53) Podpora pro SRB prostřednictvím úvěrových linek nebo záruk by měla být dána k dispozici v situacích, kdy částky získané podle článku 70 nařízení (EU) č. 806/2014 nestačí k pokrytí ztrát, nákladů či jiných výdajů vzniklých při použití Jednotného fondu pro řešení krizí v souvislosti s opatřeními k řešení krize a kdy nelze okamžitě získat mimořádné následné příspěvky stanovené v článku 71 nařízení (EU) č. 806/2014.
- (54) V zájmu zajištění přiměřeného rovného zacházení v rámci bankovní unie by zúčastněné členské státy, jejichž měnou není euro, měly souběžně s EMF poskytnout výboru SRB úvěrové linky nebo záruky za rovnocenných podmínek, jako je poskytuje EMF.
- (55) Jiné členské státy, jejichž měnou není euro, by měly stanovit úvěrové linky nebo záruky, když oznamují ostatním členským státům, Komisi, ECB a Evropskému orgánu pro bankovnínictví žádost o navázání úzké spolupráce s ECB v souvislosti s výkonem úkolů, které jí byly svěřeny podle nařízení Rady (EU) č. 1024/2013, s výhradou přijetí rozhodnutí ECB.

- (56) Od 1. ledna 2024 budou zdroje v Jednotném fondu pro řešení krizí plně sdíleny. Od tohoto data nařízení (EU) č. 806/2014 stanoví, že banky ve všech členských státech, které se účastní bankovní unie, mají přispívat do Jednotného fondu pro řešení krizí a poskytovat mimořádné následné příspěvky ke splácení půjček od třetích stran, a to v souladu s klíčem stanoveným na základě jejich velikosti a rizikového profilu. Vzhledem k tomu, že podpora pro SRB má být doplněním prostředků Jednotného fondu pro řešení krizí, měl by být základem pro určení jejich příslušné účasti na podpoře, jež má být poskytnuta, tentýž klíč uplatněný na úrovni členských států účastnících se bankovní unie a EMF, jejichž měnou není euro.
- (57) Rada guvernérů by měla přijmout příslušné finanční podmínky pro zřízení mechanismu jistění fondem EMF. Aby se zajistila jejich přiměřená účast, měly by EMF a zúčastněné členské státy, jejichž měnou není euro, schválit finanční podmínky úvěrových linek nebo záruk, jež mají být poskytnuty výboru SRB, jakož i příslušný celkový strop, jenž by měl být úměrně revidován, jestliže se některý členský stát, jehož měnou není euro, stane členem bankovní unie.
- (58) Generální ředitel by měl mít pravomoc rozhodnout do 12 hodin od přijetí žádosti SRB o čerpání úvěrové linky nebo poskytnutí záruky za závazky SRB.
- (59) S cílem zajistit, aby byly okamžitě k dispozici dodatečné finanční prostředky pro Jednotný fond pro řešení krizí, by měl být SRB schopen vydat žádost o podporu před přijetím konkrétního programu řešení krize. Mělo by se tak stát v konzultaci s Komisí v souladu s postupem podle článku 18 nařízení (EU) č. 806/2014. Pokud jde o rozhodnutí týkající se programu řešení krize, mělo by rozhodnutí generálního ředitele nabýt účinku teprve tehdy, až program řešení krize vstoupí v platnost v souladu s článkem 18 uvedeného nařízení. Načasování žádosti a rozhodnutí by nemělo prodloužit stávající harmonogram postupu řešení krize stanovený v článku 18 nařízení (EU) č. 806/2014.
- (60) Rozhodnutí generálního ředitele o vyplacení finančních prostředků nebo poskytnutí záruk by mělo být podmíněno pouze tím, že SRB provádí svou činnost podle nařízení (EU) č. 806/2014, včetně příslušných pravidel rekapitalizace z vnitřních zdrojů. Žádné další podmínky by se uplatnit neměly.
- (61) Aby se zajistilo, že EMF zůstane schopen poskytovat v případě potřeby finanční podporu svým členům, měl by se na částku, která je k dispozici pro účely podpory výboru SRB, vztahovat strop ve výši 60 miliard EUR. EMF by však měl mít možnost pružně reagovat na nepředvídané potřeby financování vyplývající z operací k řešení krize. Proto by Rada guvernérů měla mít pravomoc strop odpovídajícím způsobem zvýšit.
- (62) Veškerá finanční podpora poskytnutá výboru SRB fondem EMF a veškerá finanční podpora poskytovaná zúčastněnými členskými státy, jejichž měnou není euro, by měla být výborem SRB plně splacena z jeho vlastních zdrojů, včetně příspěvků odvětví.
- (63) Měla by být stanovena vhodná pravidla, pokud jde o rozpočet EMF a o interní a externí audit jeho účetnictví. Finanční výkazy a účetní závěrky by měly být podrobeny auditu a osvědčeny nezávislými externími auditory, jelikož EMF je aktérem na finančních trzích. Kromě toho by měla existovat nezávislá rada auditorů, jež by měla za úkol provádět kontrolu a audit účetnictví EMF a zajišťovat soulad, výkonnost a řádné řízení rizik EMF. Rovněž by měla sledovat a přezkoumávat interní a externí přezkumné postupy auditu EMF.

- (64) Pravomocemi nezávislých externích auditorů a rady auditorů nejsou dotčeny pravomoci Evropského účetního dvora podle článku 287 Smlouvy o fungování EU.
- (65) Na EMF by se měl vztahovat Protokol č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie připojený ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU. Předseda Rady guvernérů a zejména guvernéri, zástupci guvernérů a řádní a zastupující členové správní rady by jakožto zástupci členů EMF měli požívat výsad a imunit udělených podle článku 10 uvedeného protokolu.
- (66) Aby EMF mohl plnit úkoly, které v současné době vykonává ESM, jakož i své nové úkoly, měla by se stanovit přechodná opatření, zejména pokud jde o generálního ředitele, řídící radu a pracovníky, kteří jsou v současné době zaměstnání na základě smlouvy s ESM. To by mělo zahrnovat rovněž státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou v současné době zaměstnanci ESM. Na pracovníky zaměstnané v ESM před vstupem tohoto nařízení v platnost by se měla i nadále vztahovat stávající smluvní ujednání. Na pracovníky zaměstnané fondem EMF po vstupu tohoto nařízení v platnost se vztahuje služební řád, pracovní řád ostatních zaměstnanců a prováděcí pravidla.
- (67) K ochraně důvěrnosti práce EMF by členové jeho správních orgánů a jeho zaměstnanci, včetně zaměstnanců účastnících se výměny s členy EMF nebo vyslaných těmito členy za účelem plnění úkolů EMF, měli podléhat požadavkům profesního tajemství, a to i poté, co přestali tyto úkoly plnit. V tomto ohledu by měl být stanoven kodex chování.
- (68) Povinnost důvěrnosti by se měla vztahovat rovněž na pozorovatele, kteří jsou zváni k účasti na zasedáních Rady guvernérů, a na účastníky těchto zasedání z řad zúčastněných členských států, jejichž měnou není euro. Pro účely plnění úkolů, které jsou mu svěřeny tímto nařízením, by měl být EMF oprávněn vyměňovat si při dodržení určitých podmínek informace se svými členy, s dalšími orgány a subjekty Unie i s některými vnitrostátními orgány.
- (69) Za účelem plnění svých cílů by měl EMF spolupracovat s orgány a dalšími subjekty, úřady nebo agenturami Unie, jakož i s třetími státy, které poskytují finanční pomoc členovi EMF. EMF by rovněž měl být oprávněn spolupracovat s mezinárodními organizacemi nebo subjekty, které mají zvláštní odpovědnost v oblastech souvisejících s činnostmi EMF. K nim se řadí mimo jiné MMF a centrální banky.
- (70) Na EMF by se měla vztahovat pravidla Unie o přístupu veřejnosti k dokumentům. Při posuzování důvodů pro odepření přístupu k dokumentu podle článku 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001²⁵ by EMF měl náležitě zohlednit potřebu chránit důvěrnost jednání Rady guvernérů, správní rady, veškerých jejich výborů, řídící rady a rady auditorů, dále vnitřní finanční prostředky EMF a stabilitu finančního systému eurozóny, člena EMF nebo zúčastněného členského státu podle článku 2 nařízení Rady (EU) č. 1024/2013, jakož i mezinárodní, finanční, měnové nebo hospodářské vztahy.
- (71) V budoucnu by EMF mohly být svěřeny také nové finanční nástroje, například na podporu politických iniciativ týkajících se vytvoření stabilizační funkce. Stabilizační funkce by měla tlumit účinky velkých asymetrických otřesů. Za tímto účelem by při splnění předem definovaných kritérií způsobilosti automaticky rychle aktivovala proticyklické zdroje. EMF by mohl provádění této funkce podporovat tím, že by

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43).

organizoval a dával k dispozici případné nezbytné tržní financování spojené s aktivací této funkce.

- (72) Možnou formou takovéto podpory stabilizační funkce ze strany EMF by bylo, že by EMF po její aktivaci poskytoval půjčky členu EMF v roli příjemce. Půjčky od EMF by mohly být poskytovány bez podmíněnosti, zatímco samotná aktivace stabilizační funkce by podléhala dodržování předem stanovených kritérií způsobilosti,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

ČÁST I EVROPSKÝ MĚNOVÝ FOND

Článek 1

Zřízení

1. Tímto nařízením se zřizuje Evropský měnový fond (dále jen „EMF“).
2. Statut EMF je uveden v příloze tohoto nařízení a tvoří jeho nedílnou součást.

Článek 2

Nahrazení a nástupce Evropského mechanismu stability

1. EMF nahrazuje Evropský mechanismus stability (dále jen „ESM“) a stává se jeho nástupcem, včetně jeho právního postavení a přebíraje všechna jeho práva i povinnosti. Tento proces se dokončí v den, kdy toto nařízení vstoupí v platnost, nebo kdy bude vydán souhlas ESM, podle toho, co nastane později.
2. Všechna stávající jmenování a mandáty v rámci ESM se zachovávají po zbývajících dobu jejich funkčních období, a to v rámci EMF.

ČÁST II ÚLOHA RADY A ODPOVĚDNOST

Hlava I

Úloha Rady

Článek 3

Úloha Rady

1. Rozhodnutí přijatá Radou guvernérů podle čl. 8 odst. 6, čl. 9 odst. 1, článku 10, čl. 11 odst. 4, 5 a 6, čl. 13 odst. 2 a 4, čl. 14 odst. 1 a 2, čl. 15 odst. 1 a 2, čl. 19 odst. 1 a 4, čl. 19 odst. 1 a 4, čl. 16 odst. 1 a 2, čl. 17 odst. 1 a 2, čl. 18 odst. 1 a 3, čl. 22 odst. 4 a 5 a čl. 23 odst. 1 statutu EMF, rozhodnutí přijatá Radou guvernérů ohledně smluv o finanční pomoci podle čl. 13 odst. 3 statutu EMF a rozhodnutí přijatá správní radou podle čl. 9 odst. 2, čl. 14 odst. 4, čl. 15 odst. 4, čl. 19 odst. 5, čl. 16 odst. 4, čl. 17 odst. 4, čl. 18 odst. 5 a čl. 23 odst. 3 statutu EMF se ihned po přijetí předají Radě společně s důvody, na nichž jsou založena. Mohou vstoupit v platnost pouze tehdy, jsou-li schválena Radou.

2. Pokud okolnosti vyžadují naléhavé poskytnutí stabilizační podpory členovi EMF v souladu s článkem 16, mohou být rozhodnutí přijata nouzovým postupem. V takovém případě se rozhodnutí přijaté Radou guvernérů nebo správní radou ihned po přijetí předá Radě spolu s důvody, na nichž je založeno. Na žádost předsedy Rada toto rozhodnutí projedná do 24 hodin od jeho předání. Rada může proti rozhodnutí vznést námitku. V případě námítky může Rada sama přijmout ve věci jiné rozhodnutí, nebo věc vrátit Radě guvernérů k dalšímu rozhodnutí.

Rada guvernérů může nouzový postup použít rovněž pro rozhodnutí podle čl. 22 odst. 4 a 5 a čl. 23 odst. 1.

3. Rada uvede důvody pro uplatnění své pravomoci uvedené v odstavci 1, jestliže rozhodnutí neschválí, nebo pro uplatnění své pravomoci uvedené v odstavci 2, jestliže vznesení proti rozhodnutí námitku. Jakékoli nové rozhodnutí, které Rada guvernérů nebo správní rada případně přijme v téže věci, musí respektovat důvody uvedené Radou.

4. Jestliže Rada jedná v souladu s odstavci 1 nebo 2, a s výjimkou rozhodnutí přijatých podle článků 22 až 23 tohoto statutu se hlasy členů Rady zastupujících členské státy, jejichž měnou není euro, pozastavují. Kvalifikovaná většina se určí v souladu s čl. 238 odst. 3 Smlouvy o fungování EU. Zasedání Rady se může účastnit předseda Rady guvernérů.

Článek 4

Zveřejňování

Rozhodnutí přijatá Radou guvernérů a schválená Radou podle čl. 3 odst. 1 se zveřejňují v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Hlava II

Odpovědnost

Článek 5

Odpovědnost vůči Evropskému parlamentu a Radě

1. EMF odpovídá za plnění svých úkolů Evropskému parlamentu a Radě.
2. EMF každoročně předloží Evropskému parlamentu, Radě a Komisi zprávu o plnění svých úkolů, spolu se svou roční účetní závěrkou a finančním výkazem. Generální ředitel předloží tyto dokumenty Evropskému parlamentu a Radě, které mohou na tomto základě zahájit obecnou rozpravu.
3. Generální ředitel se na žádost Evropského parlamentu nebo z vlastního podnětu může k plnění úkolů EMF vyjádřit před příslušnými výbory Evropského parlamentu.
4. EMF odpoví v souladu se svými vlastními postupy ústně nebo písemně na otázky, které mu položí Evropský parlament nebo Rada.
5. Generální ředitel vede na požádání neveřejná důvěrná ústní jednání s předsedou a místopředsedy příslušných výborů Evropského parlamentu týkající se jeho úkolů, včetně posouzení sociálních dopadů, provádění podpory finanční stability a poskytnutí úvěrových linek nebo záruk na podporu SRB. Evropský parlament a EMF uzavřou dohodu uvádějící podrobná pravidla organizace těchto jednání, a to za účelem zajištění plné důvěrnosti.

Článek 6

Odpovědnost vůči vnitrostátním parlamentům

1. Při předkládání zprávy podle čl. 5 odst. 2 EMF tuto zprávu současně zašle přímo vnitrostátním parlamentům členů EMF a zúčastněným členským státům ve smyslu článku 2 nařízení (EU) č. 1024/2013. Vnitrostátní parlamenty se na EMF mohou obrátit s odůvodněnými připomínkami k této zprávě.
2. Vnitrostátní parlamenty členských států uvedených v odstavci 1 mohou EMF požádat, aby písemně odpověděl na připomínky nebo otázky, které mu v souvislosti s úkoly EMF předložily.
3. Vnitrostátní parlament člena EMF může vyzvat generálního ředitele, aby se zúčastnil výměny názorů v souvislosti s pokrokem při provádění podpory finanční stability.

ČÁST III

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 7

Odkazy v právu Unie

Odkazy na Evropský mechanismus stability nebo ESM v právních předpisech Unie se považují za odkazy na Evropský měnový fond nebo EMF.

Článek 8

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně